

ГУМАНІТАРИЗАЦІЯ ОСВІТИ ЯК СКЛАДОВА ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ ФАХІВЦІВ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ СФЕРИ

Ще в останнє десятиріччя минулого століття у періодиці, наукових дискусіях, на спеціальних конференціях активно висвітлювалися проблеми гуманітаризації освіти, зокрема, увага зосереджувалася на проблемі формування моделі спеціаліста нової формації. До уваги бралися не тільки професійні, креативні якості, а й широка освіченість, інтелектуальність, соціально-психологічна адаптованість тощо. І, звичайно ж, поставало питання «визначення пріоритетів в університетській освіті України: орієнтир на американську модель університетської освіти чи збереження автохтонних рис і традицій та ряду інших» (Р.С. Мариняк. «Гуманітаризація освіти в економічному вузі»). Тому цілком слушною, з нашої точки зору, є думка дослідника Т. Шехтера про те, що сьогодні «відбулася зміна цінностей, які визначають життєдіяльність людини. Звідси, вища освіта повинна базуватися на засадах гуманізму, реалізованого на різних структурних освітніх рівнях» («XXI століття: конверсія гуманітарних спеціальностей»).

Викладання вузькоспрямованих курсів не забезпечить майбутньому фахівцю таких якостей, як комунікативність, уміння адаптуватися до потреб сьогодення, ораторське красномовство, володіння іноземними мовами і – досконало! – своєю рідною.

Отже, давно назріла потреба посилити «непрагматичну складову» у дисциплінах технічного, математичного, економічного, природознавчого тощо напрямку і не вважати на відповідних факультетах гуманітарні дисципліни другорядними, «непрофільними». Тобто пропонується українським університетам зберегти традиційний для них дух європеїзму, що сприятиме широкому світогляду випускників і формування у них високих гуманістичних ідеалів.

Показовою в цьому плані є стаття Ю. Афанасьєва «Чи може освіта бути негуманітарною?» Автор, аналізуючи специфіку західноуніверситетської традиції, акцентує увагу на тому факті, що вищими пріоритетами університету були ідеї його відповідальності за осягнення цивілізаційного ідеалу, за розуміння взаємопов'язаності єдності, притаманної цьому світові. Отже, прагматична функція

університетів у Європі, на думку автора статті, була більш ніж другорядною. Альтернативою вважається американська модель університетської освіти. Американські університети, стверджує автор, лише частково адаптували на власних теренах «імпортовану з Англії» європейську модель вишу і являють собою на сьогодні управлінську структуру, організацію, пізнавальна складова якої зводиться до прагматичних потреб, а експериментальне втручання людини в навколишню дійсність має на меті лише подальше використання результатів і тільки в техніко-виробничому сенсі.

Логічно зробити висновок, що в українських вишах з економічного, фінансового, технічного, природничого напрямку варто зберігати дух традиційного європейського університету, який довів свою логічну, життєстверджуючу сутність.